

Forfatter: Grundtvig, N. F. S.

Titel: Udrag fra Mands Minde 1788-1838. Foredrag over det sidste halve Aarhundredes Historie

Citation: Grundtvig, N. F. S.: "Grundtvigs værker", i Grundtvig, N. F. S.: *Grundtvigs værker*, Faculty of Arts, Aarhus University, s. 243. Onlineudgave fra Grundtvigs Værker: https://tekster.kb.dk/catalog/gv-1838_599-txt-shoot-idm7153/facsimile.pdf (tilgået 29. juli 2024)

Anvendt udgave: Grundtvigs værker

Ophavsret: Materialet er dedikeret til public domain. Du kan kopiere, ændre, distribuere og fremføre værket, også til kommercielle formål, uden at bede om tilladelse. Husk dog altid at kreditere ophavsmanden.

[Læs CC0-erklæringen](#)

hans Tog til Ægypten, og han skulde undgaaet alle de Forbrydelser, der gjorde hans Sjæl endnu langt merkeredere end det Purpur, hvorfor han begik dem: alle hine Trølsgheder, Mord i Mørke, Anmasselsen og det samvitighedsløse Tyranni, som har indviet hans Navn til almindelig Forbandelse, saa længe Verden staar.

Jeg vil saa meget mindre gaa i Rette med Southey om hans Fordømmelse af Napoleon, som den er fældet, mens man endnu gruede for ham; men naivt maa vi vist alle finde det, kun forklarligt af engelsk Storgtighed, at han forudsætter som en afgjort Sag, at Nelson, naar han blot var kommen i Kast med Flaaden fra Toulon, ikke blot nødvendig maatte slaet den, men støkket Vingerne saaledes paa Napoleon, at han skulde være som død og begravet; da det dog ikke blot var meget muligt, at Nelson, der kun med Nød og næppe sejrede ved Abukir, kunde tabt Slaget med den anderledes fuldstændige og velbemandede Flaade, og er i alt Fald højst rimeligt, at Napoleon, hvis den franske Flaade var bleven slaet undervejs, des snarere var kommen hjem igjen og [havde] taget fat, hvor han slap. Ynken over alt det Menneskeblod, der maatte strømme i Napoleons følgende Krige, er nu vist nok heller ikke paa sit rette Sted i en Lovtale over Nelson, der aldrig ansede, hvor blodig han kjøbte sine Sejre, og alle Folk desuden maa dø én Gang; saa Sagen er kun, at man baade lever og der for noget, der er Mennesket værdigt. Men saa meget er dog i mine Tanker sandt: at Napoleon for sin egen og sit Eftermales Skyld maatte ønsket, vel ikke at falde for Nelson paa Middelhavet, men at have faldet sejrrig ved Pyramiderne eller ved Staden med de hundrede Porte, før han gjorde sit syriske Tog, der ikke blot er en Skamplet, men, saa vidt jeg kan se, en Krebsgang, hvorved han forlod Oldtidens og det nittende Aarhundredes Heltebane, han saa lykkelig havde betraadt, for at vende tilbage til Ludvig den fjortendes

Aarhundrede, da man, uden at bryde sig om Eftermaalet og det i Sandhed udadelige Navn, kun kæmpede for Marskalkstave, eller i det højeste for Septer og Krone i det nærværende Øjeblik.

Hvad der bevægede Napoleon til at gjøre sit berygtede syriske Tog fra Februar til Juni 99, maa han vel selv have vidst; men sagt os det, har han da næppe; thi naar han siger, det var for at forebygge de Angreb, hvormed Tyrkerne truede Ægypten, da er vi lige kloge, med mindre vi selv kan opdage, enten at det vilde være lettere at indtage Syrien end at forsvare Ægypten, eller at dog et Indfald i Syrien kunde hindre Tyrkerne fra i hans Fraværelse at angribe Ægypten under de allergunstigste Omstændigheder. Man skulde derfor snart tro, han i Ægypten havde faaet saa store Indbildninger om sin Styrke i at spille en ny Profet af Mahomeds Orden, at [han tænkte], han ved at vise sig i Syrien kunde trække det halve Asien til sig og vende triumferende tilbage over Konstantinopel; jeg siger: man fristes til at tro, han har haft saadanne udsvævende Forestillinger, som han, da Toget saa aldeles mislykkedes, næppe har villet være bekjendt for sig selv, endsige for Verden.

Dog, hvad der end drev ham, saa brød han op i Februar 99 med henved 12,000 Mand, og ankom alt i Begyndelsen af Marts for Jaffa eller Joppe, i Korstogenes Dage den mest glimrende Skueplads for Rikard Løvehjertes Ridderspil, men nu for Napoleons uforklarlige Barbari. Denne By havde en Besætning af 4000 Mand, opsat paa at væge sig haardnakket; men, kun velbefestet efter Middelalderens Maalestok, kunde den kun standse ham i fire Dage og kostede kun, efter Franskmandenes egen Beretning, 50 Mand. Oprorende var det nu vist nok, at da han opfordrede Byen [til at overgive sig], gav Kommandanten, Abu Saab, ham ikke andet Svar, end at hugge Hovedet af [hans] Sendebud og sætte det paa Stage for Franskmen-

